

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 101.549 van 6 december 2001
in de zaak A. 83.670/X-8857.**

In zake : 1. Beatrijs COPPENS,
2. Rita COPPENS,
die woonplaats kiezen bij
Advocaat M. DENYS,
kantoor houdende te 1000 BRUSSEL,
Grote Hertstraat 12

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
Advocaat P. LEFRANC,
kantoor houdende te 9000 GENT,
Koning Albertlaan 128.

tussenkommende partij :

de n.v. AQUAFIN,
die woonplaats kiest bij
Advocaat B. ASSCHERICKX,
kantoor houdende te 1070 BRUSSEL,
Ninoofsesteenweg 643.

DE RAAD VAN STATE, Xe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Beatrijs COPPENS en Rita COPPENS op 7 juni 1999 hebben ingediend om de vernietiging te vorderen van het besluit van 19 november 1998 van de gemachtigde ambtenaar van de Vlaamse minister bevoegd voor de Ruimtelijke Ordening waarbij aan de n.v. AQUAFIN de bouwvergunning wordt verleend voor "het aanleggen van de collector Haaltert op het grondgebied van de gemeenten Haaltert en Aalst - project 95.446";

Gelet op het arrest nr. 80.053 van 4 mei 1999 waarbij het verzoek tot tussenkomst van de n.v. AQUAFIN in het administratief kort geding wordt ingewilligd, de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de bestreden beslissing wordt bevolen, en de uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten van de vordering tot schorsing wordt uitgesteld;

Gezien het verzoekschrift tot tussenkomst van 18 februari 2000 ingediend door de n.v. AQUAFIN;

Gelet op de beschikking van 23 februari 2000 die de tussenkomst van de n.v. AQUAFIN toelaat;

Gezien de toelichtende memorie;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur P. BARRA;

Gelet op de beschikking van 24 oktober 2000 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memorie van de verzoekende partij;

Gelet op de beschikking van 5 maart 2001 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 9 mei 2001, datum waarop de zaak voor onbepaalde tijd wordt uitgesteld;

Gelet op de beschikking van 11 oktober 2001 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 9 november 2001;

Gehoord het verslag van Staatsraad J. BOVIN;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat T. DEWANDRE die, loco Advocaat M. DENYS verschijnt voor verzoeksters, van Advocaat T. DE SUTTER die, loco Advocaat P. LEFRANC verschijnt voor de verwerende partij, en van Advocaat I. COOREMAN die, loco Advocaat B. ASSCHERICKX verschijnt voor de tussenkomende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur P. BARRA;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat verzoeksters als eigenaars van het aan het bouwperceel palend parkgebied in een enig middel de schending aanvoeren van het bij koninklijk besluit van 30 mei 1978 vastgesteld gewestplan Aalst-Ninove-Geraardsbergen-Zottegem, van de artikelen 14, 4.4., en 20 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen, "zoals tevens nader toegelicht in de Ministeriële Omzendbrief van 8 juli 1997", en van het vertrouwensbeginsel, onder meer,

"Doordat, eerste onderdeel, het bestreden besluit de vergunning verleent voor het uitvoeren van collectorwerken op een perceel gelegen in het parkgebied volgens het gewestplan Aalst-Ninove-Geraardsbergen- Zottegem,

Terwijl de parkgebieden krachtens artikel 14.4.4. van het K.B. van 28 december 1972 in hun staat moeten bewaard worden of bestemd zijn om zodanig ingericht te worden, dat ze, in de al dan niet verstedelijkte gebieden, hun sociale functie kunnen vervullen,

en terwijl slechts die handelingen kunnen toegelaten worden, die strikt noodzakelijk zijn voor de openstelling, het behoud, de verfraaiing en/of aanleg van het park (M.O. van 8 juli 1997 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen, B.S. 23 augustus 1997),

en terwijl de beoogde werken integendeel een bedreiging vormen voor de openstelling en het behoud van het parkgebied en allerminst de verfraaiing ervan zullen bewerkstelligen, dit terwijl verzoeksters verschillende haalbare alternatieven hebben voorgesteld die toelaten het parkgebied te sparen,

en terwijl parkgebieden al evenmin gebieden zijn waar gemeenschapsvoorzieningen of openbare nutsvoorzieningen moeten ingeplant worden (M.O. van 8 juli 1997),

En doordat, tweede onderdeel, de vergunning thans plots uitdrukkelijk op grond van artikel 20 van het K.B. van 28 december 1972 wordt verleend, zonder dat aan de strikte toepassingsvoorwaarden, zoals uiteengezet in de omzendbrief van 8 juli 1997, is voldaan, (...),

terwijl de rechtszoekende erop mag vertrouwen dat de overheid haar eigen beleidsrichtlijnen naleeft, a fortiori wanneer deze in het Belgisch Staatsblad worden gepubliceerd zoals de Ministeriële Omzendbrief van 8 juli 1997,

en terwijl, nog steeds volgens de omzendbrief van 8 juli 1997, die naar eigen zeggen een belangrijke leidraad biedt bij de interpretatie en de toepassing van de diverse planologische voorschriften, artikel 20 van het K.B. van 28 december 1972 slechts kan toegepast worden voor uitzonderlijke toestanden en niet kan los gezien worden van de voorgaande artikels (zoals artikel 14.4.4.) die onder meer aangeven wat de verplichte inhoud is van de gewestplannen,

(...)

en terwijl ten aanzien van de bestemmingen dient beklemtoond dat werken via artikel 20 slechts kunnen worden toegestaan voor zover ze verenigbaar zijn met de algemene bestemming en met het architectonisch karakter van het betrokken gebied, zodat, indien men te maken heeft met tegenstrijdige functies (bv. pompstations en lozingsconstructies in parkgebied, zoals in casu), artikel 20 niet kan toegepast worden, (...);

Overwegende dat de verwerende partij na het arrest nr. 80.053 van 4 mei 1999 geen memorie van antwoord en evenmin een laatste memorie heeft ingediend;

Overwegende dat de tussenkomende partij antwoordt dat uit de redengeving van het bestreden besluit blijkt dat rekening werd gehouden met de bestemming parkgebied van een beperkt gedeelte waarop bouwwerken dienen uitgevoerd te worden en met het feit dat de handelingen van openbaar nut zijn, dat de werken met het oog op waterzuivering absoluut noodzakelijk zijn met het oog op de naleving van de Europese richtlijnen terzake, dat de omzendbrief van 8 juli 1997 stelt dat artikel 20 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen, kan worden toegepast voor elementen die niet op het gewestplan worden aangeduid bv. straatverlichting, wegen en nutsleidingen van subgewestelijk belang en aansluiting hierop, voor beperkte afwijkingen van aangeduide leidingen, wegen, kanalen en spoorwegen, voor gemeentelijke gemeenschapsvoorzieningen waar de functies niet tegenstrijdig zijn, dat de infrastructuur bestaande uit collectoren voor waterzuiveringsinstallatie niet tot de verplichte inhoud van een gewestplan behoort zodat hiervoor toepassing kan gemaakt worden van artikel 20, dat mede gelet op de dringende en absolute noodzaak "een procedure van inherzieningsstelling van het gewestplan of het opstellen van een gemeentelijk plan zinloos is", dat de bestreden beslissing wijst op het feit dat het gaat om een ondergrondse infrastructuur, op het feit dat het parkgebied onmiddellijk aansluit bij het woongebied en ingesloten wordt door het woongebied en de achtertuinen van de voorliggende woningen en op het feit dat het tevens begrensd wordt door de spoorweg;

Overwegende dat luidens artikel 14, 4.4., van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen, "de parkgebieden (...) in hun staat (moeten) bewaard worden of (...) zijn bestemd om zodanig ingericht te worden, dat ze, in de al dan niet verstedelijkte gebieden, hun sociale functie kunnen vervullen"; dat artikel 20 van hetzelfde besluit bepaalt dat "bouwwerken voor openbare diensten en gemeenschapsvoorzieningen (...) ook buiten de daarvoor speciaal bestemde gebieden (kunnen) worden toegestaan voor zover ze verenigbaar zijn met de algemene bestemming en met het architectonisch karakter van het betrokken gebied";

Overwegende dat de Ministeriële Omzendbrief van 8 juli 1997 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 23 augustus 1997, onder meer stelt :

"ARTIKEL 20.

Bouwwerken voor openbare diensten en gemeenschapsvoorzieningen kunnen ook buiten de daartoe speciaal bestemde gebieden worden toegestaan voor zover ze verenigbaar zijn met de algemene bestemming en met het architectonisch karakter van het betrokken gebied.

De uitgangspunten voor het te voeren beleid inzake de toepassing van deze uitzonderingsbepaling zijn de volgende:

(...)

B. Ten aanzien van de bestemmingen dient beklemtoond dat werken via artikel 20 slechts kunnen toegestaan worden 'voor zover ze verenigbaar zijn met de algemene bestemming en met het architectonisch karakter van het betrokken gebied'.

Indien we dus te maken hebben met tegenstrijdige functies bv. woningbouw in open ruimte is artikel 20 niet toe te passen.

Uiteraard heeft deze verenigbaarheid (bij niet tegenstrijdige functies) ook te maken met schaalniveaus waarbij zowel de omvang als de functie van het beoogde bouwwerk in rekening dient gebracht";

Overwegende dat het bestreden besluit de vergunning verleent voor de bouw van een "lozingsconstructie met terugslagklep" langs de bestaande Klokpoutbeek, die daartoe in een nieuwe bedding wordt geleid, van een "pompstation met overstort" en van een fietspad; dat na de voltooiing van de werken van de "lozingsconstructie met terugslagklep" nog bovengronds zichtbaar zal zijn, een betonnen voet van 20 cm hoog, 30 cm breed en 2,8 m lang, met daarop een metalen leuning van 1,05 m hoog; dat van het "pompstation met overstort" nog bovengronds zichtbaar zal zijn een betonnen platform met een hoogte van 30 cm en een oppervlakte van circa 40 m², met daarin verscheidene stalen deksels;

Overwegende dat het bestreden besluit met betrekking tot het gedeelte van de collector gelegen in het parkgebied is gemotiveerd als volgt :

"Overwegende dat voor lijninfrastructuren zoals collectoren geen speciaal bestemde zones zijn voorzien, overwegende dat het tracé binnen de parkgebieden en het recreatiegebied onmiddellijk aansluit bij het woongebied en dat de algemene bestemming van het gebied als woongebied bestemd is.

Overwegende dat het parkgebied ingesloten wordt door het woongebied waarbij de achtertuinen van de voorliggende woningen het parkgebied uitmaken, en dat het tevens begrensd wordt door de spoorweg.

Overwegende dat het voorzien van een ondergronds pompstation met uitlaatconstructie welke loost in een bestaande waterloop, met inbegrip van leuning ter beveiliging, de bestemming van parkgebied in deze woonomgeving niet in het gedrang brengt.

Overwegende dat parkgebieden ook kunnen voorzien in de afwatering van aanpalende gebieden en dat ook de daartoe noodzakelijke overwegend ondergrondse infrastructuur deze bestemming niet teniet doet en dat door een gepaste inkleding deze kunnen geïntegreerd worden in de omgeving.

Overwegende dat het aanleggen van een fietspad boven deze ondergrondse infrastructuur evenmin de bestemming van het parkgebied teniet doet, ook binnen de parkgebieden kunnen voet- en fietswegen voorkomen en

noodzakelijk zijn ter vervulling van de onderscheiden functies van het parkgebied.

Overwegende dat de werken grotendeels aan de rand van het parkgebied gelegen zijn en de te vellen bomen (grotendeels canada-populieren) na uitvoering der werken kunnen gecompenseerd worden door inlandse boomsoorten in een verband dat aangewezen is om het parkgebied te bestendigen.

Overwegende dat met het oog op het maximale behoud van de bestaande bomen de te vellen bomen binnen de werkstroken zo beperkt mogelijk gehouden zijn en in rode kleur aangeduid zijn op de ontwerpplannen.

Overwegende dat na uitvoering der werken heraanplant dient te gebeuren in het parkgebied, en dat dit als voorwaarde aan huidige vergunning wordt gekoppeld.

Overwegende dat de werken dus voor vergunning vatbaar zijn wegens verenigbaarheid met de woonbestemming enerzijds en in toepassing van art. 20 van het K.B. van 28/12/72 in de andere gebieden gezien noch de algemene bestemmingen, noch het architectonisch karakter in het gedrang wordt gebracht";

Overwegende dat artikel 14, 4.4., van het koninklijk besluit van 28 december 1972 geen definitie van "parkgebied" geeft, zodat moet worden aangenomen dat de term in zijn spraakgebruikelijke betekenis moet worden begrepen en derhalve een terrein bedoelt dat door beplanting met bomen en heesters tot een wandel- en rustplaats is ingericht; dat niet wordt betwist dat de bouw van een "lozingsconstructie met terugslagklep", en een "pompstation met overstort", ook al worden deze bouwwerken gedeeltelijk ondergronds uitgevoerd, waarbij ca. 50 (30 à 35%) van de bestaande bomen moeten worden gerooid, en al is een niet nader omschreven "heraanplant" voorzien, niet thuishoort in een parkgebied; dat om die reden het bestreden besluit de bouwwerken heeft vergund op grond van artikel 20 van het koninklijk besluit van 28 december 1972; dat echter niet valt in te zien hoe dergelijke werken kunnen geacht worden verenigbaar te zijn met de algemene bestemming en met het architectonisch karakter van de parkgebieden; dat artikel 14, 4.4., niet van "mindere" toepassing is omdat een parkgebied is omgeven door woongebied of loopt over de tuinen van de aangelanden of gelegen is nabij een spoorweg; dat al evenmin deze gegevens een beroep op artikel 20 verantwoorden; dat dit bevestigd wordt door de uitleg in de omzendbrief van 8 juli 1997 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen, nl. "indien we dus te maken hebben met tegenstrijdige functies bv. woningbouw in open ruimte is artikel 20 niet toe te passen"; dat de argumentatie van de tussenkomenende partij die uitgaat van de afwezigheid van tegenstrijdigheid van de functies, niet relevant is; dat het middel gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van 19 november 1998 van de gemachtigde ambtenaar van de Vlaamse minister bevoegd voor de Ruimtelijke Ordening waarbij aan de n.v. AQUAFIN de bouwvergunning wordt verleend voor "het aanleggen van de collector Haaltert op het grondgebied van de gemeenten Haaltert en Aalst - project 95.446".

Artikel 2.

De kosten van de vordering tot schorsing en de vordering tot nietigverklaring, bepaald op achtentwintigduizend frank, komen ten laste van de verwerende partij.

De kosten van de tussenkomst in de vordering tot schorsing en de vordering tot nietigverklaring, bepaald op tienduizend frank, komen ten laste van de tussenkomende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op zes december tweeduizendeen, door de Xe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	D. VERBIEST,	kamervoorzitter,
	J. BOVIN,	staatsraad,
	E. BREWAEYS,	staatsraad,
Mevr.	A. TRUYENS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. TRUYENS.

D. VERBIEST.